

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ВРЊАЧКА БАЊА

УПУТСТВО

ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ЗА 2020. ГОДИНУ
И ДВЕ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ

Број 400-2282/19
Дана 23.07.2019.г.

Јул 2019. године
Врњачка Бања

С а д р ж а ј

УВОД.....	4
1. ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ - ПРОЈЕКЦИЈА ОСНОВНИХ МАКРОЕКОНОМСКИХ ПОКАЗАТЕЉА ЗА 2020.Г. И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ	4
2. ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ	6
3. ПРОЦЕНЕ ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА 2020.Г. И ДВЕ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ	7
4. ОБИМ СРЕДСТАВА КОЈИ МОЖЕ ДА САДРЖИ ПРЕДЛОГ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА БУЏЕТСКУ 2020.Г. СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА ДВЕ НАРЕДНЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ	8
5. СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ СРЕДЊОРОЧНИХ ПЛАНОВА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ	17
6. ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ	17
7. НАЧИН НА КОЈИ ЋЕ СЕ У ОБРАЗЛОЖЕЊУ ИСКАЗАТИ РОДНА АНАЛИЗА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ	18

У П У Т С Т В О ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА

УВОД

У складу са чланом 31., чланом 36а и чланом 40 Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018 и 31/2019) на основу Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2020. годину и пројекција за 2021. и 2022. годину број 401-00-2709/2019-03 од 09.07.2019.г. израђеним од стране Министарства финансија локални орган управе надлежан за финансије доставља директним корисницима средстава буџета локалне власти упутство за припрему буџета локалне власти.

Чланом 31 став 1 тачка 11 Закона о буџетском систему до 5. јула – министар финансија доставља упутство за припрему одлуке о буџету локалној власти.

Упутство које достављамо садржи основне економске претпоставке, смернице и параметре на основу којих директни корисници су у обавези да израде предлог финансијског плана за 2020. годину. На основу члана 41. Закона о буџетском систему директни корисници средстава буџета општине Врњачка Бања су у обавези да проследе својим индиректним корисницима, за које су надлежни, Упутство за припрему буџета локалне власти а ради израде предлога финансијских планова, и изврше њихово обједињавање и сачине предлог финансијског плана који ће доставити надлежном органу за финансије у остављаном року.

1. ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ - ПРОЈЕКЦИЈА ОСНОВНИХ МАКРОЕКОНОМСКИХ ПОКАЗАТЕЉА ЗА 2020.Г. И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ

У наставку дајемо податке из докумената **Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2020. годину и пројекција за 2021. и 2022. годину** које је објављено на интернет страници Министарства финансија:

Оријентација фискалне политике у средњем року јесте одржање ниског дефицита, даље смањење јавног дуга, али и коришћење фискалног простора у циљу подршке привредном расту. Растерећењем привреде, кроз смањење фискалног оптерећења, подстиче се раст и отварање нових радних места. С друге стране, фискални простор омогућио је већу алокацију средстава за јавну инфраструктуру. Како би се на најбољи начин превазишао инфраструктурни јаз, односно побољшао квалитет и квантитет јавне инфраструктуре, потребно је и значајније побољшати систем управљања јавним инвестицијама. Коначно, стабилизацијом јавних финансија отворио се простор за напуштање кризних мера које су биле примењене током програма фискалне консолидације у протеклом периоду.

Средњорочни правац фискалне политике поставља и оквир буџета у 2020. години. Буџетом за 2020. годину обезбедиће се даље фискално растерећење привреде, одрживо повећање пензија и плата и додатно повећање развојно оријентисаних расходних категорија.

Напуштају се у потпуности, из периода фискалне консолидације, кризне мере. Дефинитивно се укида Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС”, број 116/14), чије је фазно укидање почело у овој години.

Простор опредељен за јавне инвестиције буџетом за наредну годину приближава се пожељном и потребном нивоу. У републичком буџету средства опредељена за јавне

инвестиције чине 3,2% БДП-а, док на нивоу опште државе који укључује и инвестиције у локалну инфраструктуру опредељена средства чине 4,3% БДП-а у 2020. години.

Макроекономским пројекцијама за период од 2020. до 2022. године предвиђена је кумулативна стопа реалног раста БДП од 12,5%, заснована пре свега на повећању домаће тражње. Овај извор раста је детерминисан како истрајним растом инвестиција, тако и растом личне потрошње услед повећања животног стандарда становништва.

Основне макроекономске претпоставке за период 2019. – 2022. године

<i>Исказано у процентима осим ако није другачије назначено</i>	2019	2020	2021	2022
<i>Стопа реалног раста БДП</i>	3,5	4,0	4,0	4,0
<i>БДП у текућим тржишним ценама (у млрд РСД)</i>	5408	5819	6252	6713
Извори раста: процентне промене у сталним ценама				
<i>Лична потрошња</i>	3,5	3,3	3,2	3,1
<i>Државна потрошња</i>	2,7	1,5	1,5	1,2
<i>Инвестиције у фиксни капитал</i>	6,7	6,9	7,0	7,1
<i>Извоз роба и услуга</i>	7,4	9,6	9,2	9,1
<i>Увоз роба и услуга</i>	7,6	8,3	7,7	7,7
Допринос расту БДП, п.п.				
<i>Домаћа тражња</i>	4,3	4,0	3,8	3,8
<i>Инвестициона потрошња</i>	1,4	1,5	1,4	1,5
<i>Лична потрошња</i>	2,4	2,3	2,1	2,1
<i>Државна потрошња</i>	0,5	0,3	0,2	0,2
<i>Спољно-трговински биланс роба и услуга</i>	-0,8	0,0	0,2	0,2
Кретање цена				
<i>Потрошачке цене(годишњи просек)</i>	2,2	1,9	2,4	2,8
<i>Потрошачке цене(крај периода)</i>	2,1	2,0	3,7	3,0
<i>Дефлатор БДП</i>	3,3	3,5	3,3	3,2
Кретања у спољном сектору (%БДП)				
<i>Спољнотрговински биланс роба</i>	-12,4	-11,8	-11,4	-11,0
<i>Спољнотрговински биланс услуга</i>	2,8	2,9	3,0	3,2
<i>Салдо текућег рачуна</i>	-5,1	-4,7	-4,4	-4,3
<i>Директне инвестиције - нето</i>	5,3	5,0	4,7	4,5
Јавне финансије				
<i>Фискални резултат опште државе (% БДП)</i>	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5

Извор: МФИН

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину („Службени гласник РС”, број 95/18).

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

Доношење одлуке о локалним комуналним таксама за 2020. годину

Одредбом члана 15в Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 47/11, 93/12, 99/13, 125/14, 95/15, 83/16, 91/16, 104/16, 96/17, 89/18 и 95/18 - у даљем тексту: Закон) прописано је да се највиши износи локалне комуналне таксе за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина усклађују годишње, са годишњим индексом потрошачких цена који објављује републички орган надлежан за послове статистике.

Највише износе локалне комуналне таксе, усклађене са годишњим индексом потрошачких цена утврђује Влада, сагласно члану 15в став 4. Закона, а исти се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Још једном указујемо да локална комунална такса за држање моторних друмских 1) прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина, мора бити усклађена са чланом 7. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09...41/18, 87/18 и 23/19), односно са Правилником о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима („Службени гласник РС”, бр. 40/12...70/18, 95/18 и 104/18), донетим на основу члана 7. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, тако да је потребно ускладити врсте возила са наведеним законом и правилником, а висину комуналне таксе за та возила утврдити у оквиру усклађених највиших износа ове локалне комуналне таксе, како би полицијске управе без проблема вршиле наплату овог локалног јавног прихода.

Имајући у виду да према члану 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, број 129/07, 83/14 - др.закон, 101/16 - др.закон и 47/18) скупштина јединице локалне самоуправе, у складу са законом, између осталог, утврђује стопе изворних прихода, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада, јединице локалне самоуправе су у обавези да, приликом одређивања висине локалних комуналних такси, имају у виду члан 91. Устава Републике Србије, према коме се обавеза плаћања пореза и других дажбина заснива на економској моћи обвезника. У складу са тим, јединице локалне самоуправе су у обавези да одреде висину локалних комуналних такси која неће угрозити нормално функционисање обвезника.

Такође, актом којим се утврђују локалне комуналне таксе не може се прописивати таксени основ, односно проширивати предмет таксене обавезе утврђене законом, с обзиром да би то за последицу имало неусклађеност одлуке са Уставом и законом.

2. ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Пројектована макроекономска политика утврђена Пројекцијом основних макроекономских показатеља за 2020.г. која је објављана на web-сајту Министарства финансија представља полазну основу у планирању буџета Општине Врњачка Бања за 2020.г. као и за 2021.г. и 2022.г.

Консолидација буџета Општине Врњачка Бања у циљу успостављања одрживог нивоа расхода корисника буџетских средстава у односу на остварене приходе. У погледу висине пореских оптерећења задржаће се ниво истих уз евентуалне корекције у складу са параметрима макроекономске политике централног нивоа власти.

Један од приоритета биће рационализација пословања на свим нивоима као и доследно поштовање Закона о буџетском систему, Закона о јавним набавкама и трезорског начина пословања. Рад на изради пројеката са којима је могуће аплицирати код одређених финансијских фондова за њихову реализацију а који су у функцији развоја комуналне инфраструктуре и развоја заједнице уопште. Планира се повећање нивоа квалитета општинских јавних услуга према грађанима код свих јавних институција чији је оснивач општина.

У наредном периоду настојаће се да се омогући повољна клима за инвестирање у Врњачкој Бањи како би се подигао ниво привредне активности и повећао стандард и запосленост грађана. У социјалном делу локалне политике планира се одрживост успостављених института у складу са расположивим могућностима буџета.

Предуслови за пројекцију ових локалних параметара су остварење општих макроекономских параметара и политика које се планирају са нивоа Републике Србије, као и реформи у јавном сектору на локалном нивоу пре свега код јавних предузећа али и код осталих организација и институција основаних од стране Општине Врњачка Бања.

3. ПРОЦЕНЕ ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА 2020.Г. И ДВЕ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ

У складу са напред наведеним макроекономским показатељима локална власт је у **обавези да реално планира своје приходе буџета**. Наиме, приликом планирања прихода потребно је поћи од њиховог остварења за три квартала у 2019. години (односно за број месеци који претходи месецу у коме се доставља предлог финансијског плана) и њихове процене до године, што представља основ за примену горе наведених макроекономских параметара, односно основ за њихово увећање, при чему **укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (пројектован номинални раст у 2020. години од 7,6%)**. Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају **дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање**, као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

У 2020.г. очекује се раст изворних локалних прихода из разлога већег обухвата обвезника пореза на имовину.

Расходна страна корисника буџета имаће утврђен лимит на нивоу иницијалног буџета за 2019.г. до реалног нивоа пројектовних прихода уз коришћење свих могућности за увећање инвестиционе компоненте.

4. ОБИМ СРЕДСТАВА КОЈИ МОЖЕ ДА САДРЖИ ПРЕДЛОГ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА БУЏЕТСКУ 2020.Г. СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА ДВЕ НАРЕДНЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ

У складу са смерницама и параметрима пројектоване макроекономске политике који су садржани у овом упутству, као и на основу пројекција реалних прихода буџета Општине Врњачка Бања утврђују се лимити расхода буџетских корисника за 2020.г. и две наредне године. У наставку дајемо табеларни преглед ових лимита.

Р.бр.	Буџетски корисник	Лимити за планирање финансијског плана за 2020.г.
1	Скупштина општине	25.700.000
2	Председник општине и Општинско веће	33.600.000
3	Општинско правобранилаштво	18.000.000
4	Општинска управа	549.855.000
4.1.	Дом здравља "Др Никола Цамић"	10.000.000
4.2.	Црвени крст	3.600.000
4.3.	Општинска јавна агенција	90.000.000
4.4.	ОШ "Попински борци"	21.000.000
4.5.	ОШ "Младост"	5.800.000
4.6.	ОШ "Бранко Радичевић"	11.200.000
4.7.	ОШ "Бане Миленковић"	6.800.000
4.8.	Гимназија	7.000.000
4.9.	Угоститељско туристичка школа	10.000.000
4.10.	Центар за социјални рад (материјални трошкови)	660.000
4.11.	Центар за социјални рад (права)	10.000.000
4.12.	ЈКП "Бањско зеленило и чистоћа"	45.000.000
4.13.	Програм подстицаја у пољопривреди	9.000.000
4.14.	Установа Културни центар	36.000.000
4.15.	Библиотека "Др Душан Радић"	20.000.000
4.16.	Предшколска установа "Радост"	150.000.000
4.17.	Установа Туристичка организација	40.000.000
4.18.	Установа Спортски центар	39.000.000
4.19.	МЗ Врњачка Бања	5.000.000
4.20.	МЗ Ново Село	2.500.000
4.21.	МЗ Грачац	2.800.000
4.22.	МЗ Вранеша	2.500.000
4.23.	МЗ Вукушица	2.000.000
4.24.	МЗ Врњци	2.000.000
4.25.	МЗ Руђинци	2.500.000

4.26.	МЗ Подунавци	2.000.000
4.27.	МЗ Штулац	1.000.000
4.28.	МЗ Рсавци	1.000.000
4.29.	МЗ Станишинци	1.000.000
4.28.	МЗ Отроци	1.000.000
УКУПНО:		1.167.515.000

У оквирима лимита који су одређени директним и индиректним корисницима у наставку дајемо и параметре за планирање расходне стране финансијских планова по економским класификацијама:

Имајући у виду величину потребног фискалног прилагођавања, у овом упутству утврђују се смернице за планирање појединих категорија расхода и издатака, као и ограничења расхода и издатака корисника буџетских средстава.

Приликом планирања обима средстава, односно лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, локални орган управе надлежан за финансије **мора реално да их планира, у складу са законом, односно да пође од њиховог извршења у овој години, као и планираних политика у наредном периоду.**

Планирање масе средстава за плате запослених у 2020. години

1. Законско уређење плата

Плате запослених у јавном сектору уређене су Законом о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 18/16, 108/16, 113/17 и 95/18).

Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су и у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 62/06...21/16 - др.закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон и 23/18).

Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у предшколским установама и другим јавним службама (установе културе) не примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима, већ Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01...113/17-др.закон).

2. Законом уређена основица за обрачун плата

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије, до почетка примене одредаба Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

2. Планирање масе средстава за плате у одлукама о буџету за 2020. годину

Локална власт у 2020. години може планирати укупна средства потребна за исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату плата планирају на нивоу исплаћених плата у 2019. години, а највише до дозвољеног нивоа за исплату плата у складу са чланом 42. Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину („Службени гласни РС”, бр. 95/2018).

Укупну масу средстава за плате треба умањити за плате запослених код корисника буџетских средстава које су се финансирале из буџета локалне власти са економских класификација 411 и 412, а више се не финансирају (због престанка рада корисника и сл.) односно за плате запослених који су радили код тих корисника, а који нису преузети у органе и службе управе или јавне службе чије се плате финансирају из буџета локалне власти на економским класификацијама 411 и 412.

Средства за плате задржана су на нивоу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину, а евентуална корекција износа планираних средстава за плате извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, измена и допуна Закона о буџетском систему и процене потребних средстава за расходе за запослене за 2020. годину.

Средства за плате се планирају на бази броја запослених који раде, а не систематизованог броја запослених.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2020. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Министар надлежан за послове финансија ближе ће уредити начин и садржај извештавања о планираним и извршеним средствима за исплату плата и структуру расхода за запослене на економским класификацијама 413-416 у 2020. години.

Средства која су била планирана за новозапошљавање у 2020. години не могу се користити за повећање плата запослених који већ раде.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2020. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2020. години.

Такође, у 2020. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

Уколико је број запослених утврђен Одлуком о максималном броју запослених за 2017. годину мањи у односу на број запослених који ради код корисника буџетских средстава, потребно је извршити рационализацију и ускладити своје одлуке о буџету у делу планираних средстава за плате за 2020. годину. У том смислу потребно је прилагодити и све економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене.

Средства за решавање смањења броја запослених треба пребацити са економских класификација 411 и 412 на економску класификацију 414.

4. Планирање броја запослених у 2020. години

А) Законско уређење

Према члану 2. ст. 4 и 5. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 68/15, 85/15-УС, 81/16-УС и 95/18) (у даљем тексту: Закон о максималном броју), систем аутономне покрајине, односно локалне самоуправе, у смислу овог закона чине органи аутономне покрајине, односно органи јединице локалне самоуправе, јавне службе, јавна предузећа, правна лица основана од стране тих предузећа, привредна друштва и друге организације које у систему аутономне покрајине, односно локалне самоуправе који **имају обавезу пријављивања података о запоселенима у регистар који води министарство надлежно за послове финансија**, односно о запоселенима чије се плате, односно зараде финансирају из буџета аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Према члану 4. став 1. Закона о максималном броју за сваку календарску годину, актом Владе се утврђује максималан број запослених на неодређено време у систему аутономне покрајине и систему локалне самоуправе, на предлог Генералног секретаријата Владе, уз прибављено мишљење Министарства државне управе и локалне самоуправе и Министарства финансија.

У члану 6. Закона о максималном броју надлежни орган аутономне покрајине, односно скупштина јединице локалне самоуправе, својим актом утврђује максималан број запослених за сваки организациони облик у систему аутономне покрајине, односно систему локалне самоуправе.

Члан 8. Закона о максималном броју прописује да максималан број запослених у систему локалне самоуправе представља укупан број запослених у свим организационим облицима јединице локалне власти, који ће се остварити до завршетка рационализације, уз остварене уштеде за плате запослених најмање у износу предвиђеном прописом у буџету, а у складу са актом Владе из члана 4. став 1. овог закона.

У тачки 9. Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину („Службени гласник Републике Србије”, број 61/17, 82/17, 92/17, 11/17, 14/18, 45/18, 78/18, 89/18, 102/18, 30/19 и 42/19), наводи се да у оквиру максималног броја запослених, одређеног у тач. 2., 5. и 7. ове Одлуке, **сваки организациони облик може имати највише онолики број запослених на неодређено време, за који има обезбеђена средства за зараде.**

Б) Ограничење броја запослених на одређено време

Укупан број запослених на одређено време, због привремено повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, закључених непосредно или преко омладинске или студентске задруге и лица ангажованих по другим основама, не може бити већи од 10% броја запослених на неодређено време код организационог облика (члан 10. став 1. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору). Организациони облик који има мање од 100 запослених може да има највише 10 запослених или ангажованих лица у смислу става 1. овог члана (став 2.), с тим да уколико тај број превазилази 10% запослених на неодређено време, јединица локалне власти мора се обратити Комисији Владе за ново запошљавање ради добијања сагласности.

В) Мере заштите средстава буџета

Као мера заштите средстава буџета прописано је да уколико скупштина јединице локалне самоуправе не донесе акт којим ће извршити рационализацију броја запослених у складу са актом Владе, министарство надлежно за послове финансија може, на предлог министарства надлежног за послове државне управе и локалне самоуправе, привремено да обустави пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајући део пореза на зараде, односно плате (члан 14. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору).

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗИ И ОБРАСЦИ који су саставни део овог упутства корисници буџета општине Врњачка Бања треба да попуне за свој организациони облик (осим листа ПРИЛОГА 1 – табела Т-7)

Група конта 41 – Расходи за запослене**Група конта 41 – Расходи за запослене**

Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2020. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби исказе **број запослених на неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства.**

Уколико се изменама или допунама Одлуке о буџету локалне власти мењају подаци достављени у Прилогу 1, неопходно је доставити измењене (допуњене) табеле са образложењем и документацијом која потврђује да је било неопходно извршити одређене промене у односу на усвојену Одлуку о буџету.

Табела 1. је табела са податком о броју запослених у 2019. години и планираним бројем запослених у 2020. години, по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима финансирања.

Табела Т1 се аутоматски попуњава подацима из табела Т1.1, Т1.2 и Т1.3 које је потребно попунити.

Т1 - Укупан број запослених чије се плате финансирају из свих извора на економским класификацијама 411 и 412;

Т1.1 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 01 на економским класификацијама 411 и 412;

Т1.2 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 04 на економским класификацијама 411 и 412;

Т1.3 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 05-08 на економским класификацијама 411 и 412.

Табеле Т1.1, Т1.2 и Т1.3 попуњавају се тако што се попуњавају колоне "број запослених на неодређено време" и "број запослених на одређено време" по корисницима и то само у редовима са празним ћелијама. Осенчене ћелије се не попуњавају.

Указујемо да је обавезно да образложење Одлуке о буџету садржи Табелу 2 (у Прилогу 1. Упутства), у којој је неопходно попунити, упоредо по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима, следеће:

- маса средства за плате исплаћена за период I-X у 2019. години и планирана пројекција за период XI-XII у 2019. години у складу са одредбама члана 42. Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину и
- планирана средства за плате за 2020. годину.

Приликом попуњавања Табеле 2. попуњавају се само колоне са масом средстава за плате по корисницима и изворима, тако што се уноси износ масе средстава само у редовима са празним ћелијама, а осенчене ћелије се не попуњавају. Колоне са бројем запослених се аутоматски попуњавају подацима из табеле Т1.

Табела 3. је табела са бројем запослених чије се плате исплаћују из буџета са осталих економских класификација.

Табела 4. је табела која приказује планирана и исплаћена средства у 2019. години планирана средства у 2020. години на економској класификацији 465, као и масу средстава и број запослених чија је плата мања од 25.000 динара.

Табела 5. представља преглед планираних и исплаћених средстава за плате и броја запослених у 2019. години и планираних средстава у 2020. години на економској класификацији 414 (рационализација) у складу са планом рационализације.

Табела 6. представља приказ планираних и исплаћених средстава у 2019. години и планираних средстава у 2020. години на економској класификацији 416, као и пратећи број запослених по овом основу. Напомињемо да се у овој табели приказују планирана/исплаћена средства за јубиларне награде и/или по другом основу, при чему је потребно у табели нагласити који је основ у питању (награде и сл.).

Табела 7. односи се на преглед броја запослених и средства за плате у 2020. години по звањима и занимањима у органима јединица локалне власти, а у којој је потребно унети коефицијенте, додатке за минули рад, додатке за прековремени рад и приправност и број запослених у органима и организацијама локалне власти.

Табела 8. односи се на преглед исплаћених средстава на економским класификацијама 413-416 у 2019. години, као и планираним средствима у 2020. години.

Табела 9. односи се на преглед броја запослених на неодређено и одређено време у 2020. години, по кварталима и број запослених из Одлуке о максималном броју за 2017. годину. Након истека сваког квартала потребно је да попуњену табелу доставите Одсеку за буџет и финансије на е-маил: zoran.dunic@vrnjackabanja.gov.rs или vladimir.stamencic@vrnjackabanja.gov.rs.

Штампани формат табела Прилога 1- Преглед броја запослених и средстава за плате, треба имати печат и потпис одговорног лица као и број телефона.

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2020. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ у са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15 и 113/17).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је,

због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

5. Финансијска помоћ Европске уније (ИПА I и ИПА II)

Један од извора финансирања пројеката на локалном нивоу је и финансијска помоћ Европске уније, у оквиру спровођења помоћи према правилима инструмента претприступне помоћи (ИПА I и ИПА II), а у складу са Законом о потврђивању Оквирног споразума између Владе Републике Србије и Комисије Европских заједница (ИПА I), („Службени гласник РС – међународни уговори“, број: 124/07) и Закона о потврђивању Оквирног споразума између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА II) ("Службени гласник РС – међународни уговори" број: 19/14).

На основу Финансијског споразума потписаног 6. јуна 2014. године, између Владе Републике Србије и Европске комисије, који се односи на Национални програм за Србију за 2013. годину

оквиру ИПА компоненте Помоћ у транзицији и изградња институција за реализацију годишњег Националног програма, за спровођење пројеката претприступне помоћи неопходно је обезбедити одговарајући износ средства националног учешћа.

Директни корисници средстава буџета локалне власти, у случају када су крајњи корисници програма и пројекта, дужни су да обезбеде износ националног учешћа према правилима уговарања и набавки које дефинише и објављује Европска комисија за спровођење спољних акција (тзв. PRAG правила¹). Процедуру јавних набавки спроводи Тело за уговарање² (Министарство финансија - Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ).

За сваки уговор у оквиру програма и пројекта предвиђа се национално учешће у следећим пропорцијама³: у износу од најмање 10% од укупне вредности буџета који се односи на техничку помоћ – уговори о услугама; у износу од најмање 15% од укупне вредности буџета који се односи на инвестиције (инфраструктурни радови и набавка опреме) – уговори о набавци и уговори о радовима; у износу од најмање 10% од укупне вредности уговора који се односе на „грант“ шеме без обзира да ли се активности односе на институционалну изградњу или инвестиције.

моменту планирања финансијских средстава намењених за национално учешће на локалном нивоу у оквиру одобрених пројеката и програма, потребно је поштовати следећа правила:

Корисници буџетских средстава одговорни су за правилно планирање, у складу са предвиђеном динамиком спровођења, износа расхода и/или издатака за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ⁴;

¹ Практични водич за процедуре уговарања код спровођења програма ЕУ ван њене територије

² У складу са Уредбом о управљању програмима претприступне помоћи Европске уније у оквиру компоненте I Инструмента претприступне помоћи (ИПА) – Помоћ у транзицији и изградња институција за период 2007-2013 – Сл. гласник РС бр. 10/19 и Уредбом о управљању програмима претприступне помоћи Европске уније у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА II) за период 2014-2020 – Сл. гласник РС бр. 10/19.

3 Наведене пропорције су преовлађујуће правило, од којег Финансијски споразум може да предвиди евентуална одступања.

4 Члан 68а Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр.54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/2015 - др.закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/2018 и 31/2019).

Буџетски корисници, који не испланирају довољан износ средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ, морају да изврше преусмеравање средстава са других својих апропријација и/или програма⁵;

Средства планирана за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ не могу се користити у друге сврхе;

Имајући у виду да је реализација годишњег ИПА програма вишегодишња и да се не подудара са националном буџетском годином, потребно је распоредити одређена средства из једне године буџета ЕУ у неколико година буџета Републике Србије у складу са Планом јавних набавки⁶ и уговором дефинисаном динамиком спровођења⁷;

Буџетски корисници расходе и/или издатке планирају у оквиру шифре пројеката и програма за које је предвиђено финансирање из извора 01 – општи приход буџета (за део којим се финансира национално учешће).

У складу са Оквирним споразумом и Оквирним споразумом за ИПА II, Република Србија мора да обезбеди средства за надокнаду нерегуларно утрошених средстава (као последицу неправилности или превара), у случају када није могуће наплатити настале дугове, па у складу са наведеним, буџетски корисници планирају и расходе и/или издатке на име покрића надокнаде нерегуларно утрошених средстава. Износ на име покрића надокнаде нерегуларно утрошених средстава се процењује на најмање 1% укупне планиране годишње реализације пројекта/секторског програма на економској класификацији 485 - Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа, у оквиру шифре програма и пројекта. Буџетски корисници планирају средства за ове намене пропорционално свом учешћу у годишњој реализацији пројекта/секторског програма.

У случају да су буџетски корисници потписници уговора о неповратним средствима (грантова) одговорни су и за планирање трошкова на извору 01 на име насталих нерегуларности.

Приликом планирања средстава за национално учешће **не треба** у предлогу финансијских планова урачунавати трошкове ПДВ⁸.

Буџетски корисници **одговорни** су и за планирање трошкова на извору 01 на име камата због кашњења у плаћању и пенала/казни које настају приликом спровођења програма и пројекта.

За уговоре о радовима чији се завршетак очекује у току 2020. године неопходно је да буџетски корисници планирају већи износ националног учешћа на име трошкова за

⁵ Ибид.

⁶ *Procurement and Grants Plan*

⁷ Имајући у виду да поступак набавке по ПРАГ правилима захтева више од 6 месеци, а време за реализацију конкретног уговора захтева додатни временски период, неопходно је у том смислу планирати средства за суфинансирање у одговарајућем временском периоду, а сходно врсти уговора.

⁸ У складу са чланом 24, став 1, тачка 16а Закона о ПДВ

додатне и/или непредвиђене радове, у складу са процењеном вредношћу додатних и непредвиђених радова.

За *FIDIC* уговоре о радовима неопходно је да у 2020. години буџетски корисници планирају средства на извору 01 за покриће трошкова комисије за решавање спорова. Минимални износ по пројекту/уговору треба да износи 15.750,00 евра. Буџетски корисници могу, у складу са проценом, планирати и већи износ од минималног.

У складу са Финансијским споразумом који се односи на Национални програм за Србију за 2013. годину у оквиру ИПА компоненте Помоћ у транзицији и изградња институција, као и у складу са Планом јавних набавки Сектора за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ, Министарства финансија и уговором дефинисаном динамиком спровођења, буџетски корисници локалне власти у обавези су да обезбеде средства националног учешћа.

У складу са пројекцијом плаћања Сектора за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ, Министарства финансија, у наставку су индикативни износи средстава потребних за национално учешће:

		2020.	2021.	2022.
Општина Рашка	Секторски програм Животна средина и климатске промене – Уговор о радовима	26,199,694.20РСД ⁹	5,629,663.20РСД	0,00 РСД
	Секторски програм Животна средина и климатске промене – Уговор о услугама	10,311,727.80РСД	0,00 РСД	0,00 РСД

10 Смернице за исказивање издатака за капиталне

пројекте Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу

постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о садржини, начину припреме и оцене, као и праћењу спровођења и извештавању о реализацији капиталних пројеката („Службени гласник РС”, бр. 63/17) и Правилника о садржини, роковима и поступку достављања инвестиционе документације за капиталне пројекте („Службени гласник РС”, бр. 18/18).

5. СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ СРЕДЊОРОЧНИХ ПЛАНОВА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Параметри за утврђивање прихода у две наредне фискалне године користиће се и за планирање приходне и расходне стране у финансијским плановима корисника буџета. У односу на основицу која представља планске величине за 2020.г.(лимите) потребно је извршити планирање расхода за 2021.г. и за 2022.г. и то према пројекцији раста номиналног БДП-а у 2020. години 7,6% и у 2021. години 7,4%, и у 2022.г. 7,3%). За планирање пројеката у средњорочном оквиру потребно је придржавати се напред наведених смерница за планирање капиталних пројеката.

6. ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

На основу упутства за припрему нацрта буџета и средњорочних планова, корисници буџетских средстава израђују предлог средњорочног и годишњег финансијског плана.

Предлог финансијског плана обухвата:

1) Расходе и издатке за 2020.г. и две наредне године, исказане по свим буџетским класификацијама (у складу са обрасцима који су саставни део овог упутства) као и по програмској класификацији. Потребно је посебно исказати обавезе (посебна колона-додати у обрацу) које се преносе у 2020.г. по економским класификацијама а које су обухваћене предлогом расхода за 2020.г.

2) Детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања.

3) Детаљно писана израда програмског дела буџета: утврђивање циљева пре свега из усвојене Стратегије одрживог развоја општине Врњачка Бања 2013 – 2023 (објављена на званичној интернет страници општине (<http://vrnjackabanja.gov.rs/dokumenta/od-javnog-znacaja/strateska-dokumenta.html?start=10>)) односно у колико одређена област није обухваћена користи се Циљеви програма и програмских активности и листа униформних индикатора за програмску структуру буџета - предлог за градове, општине и градске општине у Републици Србији која је објављена на интернет страници Министарства финансија, СКГО и Општине Врњачка Бања.

4) Предлог капиталних пројеката (по обрасцу који је саставни део овог упутства).

5) У образложењу посебно образложити циљеве са аспекта родне анализе, посебно корисници буџетских средстава који су на то обавезани Планом поступног увођења родно одговорног буџетирања у поступак припреме и доношења буџета општине Врњачка Бања за 2020.г. број 400-104/19 од 15.01.2019.г. циљева у буџет (можете га преузети на линку: <http://vrnjackabanja.gov.rs/dokumenta/budzet/plan-postupnog-uvodjenja-rodno-odgovornog-budzetiranja-u-postupak-pripreme-i-donosjenja-budzeta-opstine-vrnjacka-banja-za-2020godinu>)

6) Предлог јавних набави за директне кориснике који сами извршавају

Делови предлога финансијског плана састоје се из писаног објашњења, које обухвата и образложење, средњорочну квантификацију и процену ефеката нових политика и инвестиционих приоритета, на основу Упутства за припрему буџета и средњорочних планова корисника средстава буџета општине и финансијског захтева (члан 37 Закона о буџетском систему се сходно примењује и на јединице локалне самоуправе и њене кориснике у складу са чланом 41).

Напомињемо да је Закон о планском систему ("Службени гласник Републике Србије" број бр. 30/2018) почео да се примењује 29. октобра 2018. године. За примену овог закона донета су и одговарајућа подзаконска акта: Уредба о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика ("Службени гласник Републике Србије" број 8/2019) и Уредба о методологији за израду средњорочних планова ("Службени гласник Републике Србије" број 8/2019). Ова законска и подзаконска акта представљају оквир и методологију за планирање на свим нивоима власти. Корисници буџетских средстава у обавези су да их примењују како би се успоставио јединствен систем планирања и праћења извршења јавних политика преточених у законе и одлуке различитих нивоа власти.

7. НАЧИН НА КОЈИ ЋЕ СЕ У ОБРАЗЛОЖЕЊУ ИСКАЗАТИ РОДНА АНАЛИЗА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Родно одговорно буџетирање је примена родне анализе на јавне буџете, односно сагледавање ефеката алокације буџетских средстава на животе жена и мушкараца у локалној заједници. При томе се не ради о посебним буџетима за жене и мушкарце, већ о томе да ли постојећа прерасподела средстава одговара на потребе жена и мушкараца у једној заједници.

Родно одговорно буџетирање је и стратешки приступ којим се, помоћу алокације средстава за спровођење политика, мера и програма, може унапредити родна равноправност и подстаћи вишеструки потенцијали жена и мушкараца у корист развоја и побољшања квалитета свакодневног живота.

Из угла родне равноправности потребно је да анализирамо утврђене стратешке циљеве са аспекта као што су, на пример:

- Да утврдимо **заступљеност** жена и мушкараца (на пример међу корисницима одређених субвенција) односно **ДА ЛИ СУ СРЕДСТВА ЈЕДНАКО ДОСТУПНА И ЈЕДНИМА И ДРУГИМА**
- Да утврдимо на који **начин** су средства и други ресурси распоређени међу женама и мушкарцима који су корисници одређеног програма,
- Да утврдимо који су **ефекти** утрошених средстава у односу на планиране циљеве
- Да утврдимо да ли су **потребе циљне групе** задовољене
- Да утврдимо да ли су **потребне промене**
- Да утврдимо утицај **на родну равноправност**

Родно одговорно буџетирање омогућава одговор на питање да ли жене и мушкарци у једној локалној заједници имају једнак приступ ресурсима, да ли једнако учествују у одлучивању и да ли имају једнаке користи од употребе ресурса.

Родна анализа је методологија обраде и анализе податка везаних за пол. Родна анализа служи за анализу ефеката мера и активности планираних програмима, политикама и пројектима на мушкарце и жене.

Родна анализа нам помаже да уочимо родне обрасце. Уочени родни образац не представља увек и проблем, зато је важно да дефинишемо да ли уочени родни образац представља проблем и одржава и/или производи неједнакост и, ако је одговор потврдан, на који начин. Шта су узроци а шта последице постојећег стања?

Да бисмо могли да извршимо родну анализу, морамо да познајемо, или да укључимо оне који познају, аспект родне равноправности у изабраној области. Родно одговорно буџетирање није само питање расподеле средстава већ и задовољења потреба жена и мушкараца с обзиром на аспект родне равноправности.

Упућујемо кориснике буџета Општине Врњачка Бања да се на интернет страници Општине Врњачка Бања преузму потребне обрасце и документацију неопходну за припрему предлога финансијских планова.

Рок за подношење предлога финансијских планова корисника буџета је 01.09.2019.г.

РУКОВОДИЛАЦ ОДСЕКА
Зоран Дунић

НАЧЕЛНИК
ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ
Славиша Пауновић

П р и л о з и
- Обрасци -